

Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar

A katasztrófavédelem, mint rendészeti ágazat Tanulmány

Készítette: Polyák Dániel

2014.

Tartalomjegyzék

Köszönetnyilvánítás	3
I. Bevezetés	4
II. A rendészeti igazgatás.....	5
II. 1. Alapok, definíciók	5
II.2. A rendészet helye a közigazgatásban	6
II.3. Rendészet vagy rendvédelem?.....	7
II.3. a) Rendvédelem	8
II.3. b) Rendészet	8
III. A katasztrófavédelem	9
III.1. Történeti áttekintés	10
III.2. A katasztrófavédelem napjainkban	12
III.3. A katasztrófavédelem helye a közigazgatásban	15
IV. A rendészeti szervek összehasonlítása.....	16
IV.1. Rendőrség.....	16
IV.2. Nemzeti Adó- és Vámhivatal	17
IV.3. A büntetés-végrehajtás	17
IV.4. Országgyűlési Őrség	18
IV.5. Egyéb fegyveres szervek és eszközeik.....	18
V. A központi kérdés: rendészeti szerv-e valójában a katasztrófavédelem?	20
VI. Összegzés.....	23

Köszönetnyilvánítás

A dolgozat megírásában segítségemre volt Dr. Habil. Balla Zoltán, Pánczél Mátyás törzsszázlós úr, a dolgozat véleményezésével Dr. Restás Ágoston ny. t.ú. alezredes és a szakasztársaim, valamint a kiskunfélegyházi tűzoltók, akiknek közreműködéséért hálával tartozom és segítségüket ezúton is köszönöm.

Kezdet gyanánt egy idézetet hoznék, amely útmutatást, motivációt adhat a hozzám hasonló, vállalkozó szellemű fiatal tanulmány vagy szakdolgozatíróknak.

„Egy pesszimista
Minden lehetőségben látja a nehézséget;
Egy optimista
Minden nehézségben meglátja a lehetőséget.”
/ Sir Winston Churchill/

I. Bevezetés

Tanulmányom témájának megválasztása nem volt túlságosan nehéz feladat, hiszen mindössze annyi volt a teendőm, hogy Dr. habil. Balla Zoltán, a Nemzeti Közszerológati Egyetemen közigazgatási jogból tartott előadásán felvetett kérdést továbbgondoljam. Már ekkor szöveget ütött a fejembe a katasztrófavédelem szervének elhelyezkedése a jogrendszerben, hiszen az egyetem Katasztrófavédelmi Intézetének hallgatójaként testhezállító témát kínált egy későbbi szakdolgozat, vagy éppen tanulmány elkészítéséhez.

A személyes indíttatáson túl a téma aktualitása is kétségtelen, mivel a katasztrófavédelem egy meglehetősen új, szárnyait bontogató rendészeti szerv, amelynek szükségessége megkérdőjelezhetetlen. Elég, ha a 2010 októberében szörnyű pusztítást véghezvitt, emberáldozatot is követelő vörösiszap katasztrófára gondolunk, de az elmúlt év tavaszán hazánkat veszélyeztető dunai rekordárvíz is tökéletes példa.

Dolgozatomnak nem célja megkérdőjelezni a jogalkotói munka precízégét, sokkal inkább pontos, vagy inkább pontosabb képet szolgáltatni egy kiforrotlan ágazat elhelyezkedéséről a magyar jogrendszerben – és mint így, a közigazgatási jogban - betöltött szerepéről.

Hogyan kapcsolódik be tehát a katasztrófavédelem a rendészetbe? Mik a közös vonások a rendvédelem ágazataiban? Hol helyezkednek el mindezek a közigazgatásban? Csak néhány kérdés azok közül, amelyre munkám megpróbál majd válaszolni, mégis a középpontban az a rendészeti szerv áll majd, amelyet a törvény a rendőrséggel, a büntetés-végrehajtás szerveivel, vagy az adó- és vámhivatallal vesz egy kalap alá, mégis nagyon sokban különbözik azoktól; nincs például fegyvere és nem élhet a legitim erőszak lehetőségével. A szakirodalom hosszas tanulmányozása, valamint a könyvtárban töltött órák száma hozzásegítettek a jobb megértéshez és a válaszok megtalálásához.

II. A rendészeti igazgatás

II. 1. Alapok, definíciók

A rendészeti igazgatás, a rendvédelem minden ország fontos tényezője, ha jogrendszerét, az ott élő emberek védelmét és biztonságát tekintjük. Összetettsége miatt nehéz egy mondatban meghatározni, rövid, mégis frappáns definícióval jellemezni. Rengeteg tapasztaltnál tapasztaltabb szakember, tudós, kutató próbálta már különféle szavakkal leírni, de talán lehetetlen tökéletes pontossággal meghatározni.

„A rendészeti igazgatás a közigazgatás azon ágazata, amelyiknek társadalmi rendeltetése a közbiztonság és a közrend fenntartása (rendészeti misszió). Az alkotmányos jogállam a rendészetet hatékony hatósági eszközökkel ruházza fel annak érdekében, hogy a jogellenes magatartásokkal szemben a társadalom kollektív értékei, valamint az egyes emberek élete, javai és méltósága védelemben részesüljön. A demokratikus rendszerek ugyanakkor arról is gondoskodnak, hogy a hatósági eljárásokban maradéktalanul érvényesüljék a jog uralma és az emberi méltóság tisztelete. A rendészet eredményessége, hatékonysága és törvényessége a legfontosabb rendészeti értékek.”¹

Finszter Géza, a Magyar Tudományos Akadémia nagydoktora, a rendőrségi reform élharcosa kiváló precizitással fogalmazza meg a lényegét. A közbiztonság és közrend fenntartása, alkotmányos hatósági eszközökkel a kollektív értékek védelme érdekében. Ebbe a meghatározásba, mint ahogyan jó néhány másikba is belepasszírozható a katasztrófavédelem is, mégis jól látszik és megkérdőjelezhetetlen, hogy rendészeti szervként nem a tűzoltókra vagy az iparbiztonsági szakemberekre gondolunk, hanem a rendőrökre.

Dr. Jármay Tibor álláspontja szerint: „A rendészet fogalmába azok a represszív és preventív intézkedések tartoznak, amelyek a kriminálpolitika által meghatározott irányban, a bűnözés csökkentését az állam e céllal működő, legitim erőszakot (kényszerítési aktust) birtokló szervezetének intézményrendszerében valósulnak meg.”²

¹ Finszter Géza - A rendészeti stratégia alkotmányos alapjai. – Bevezető részben

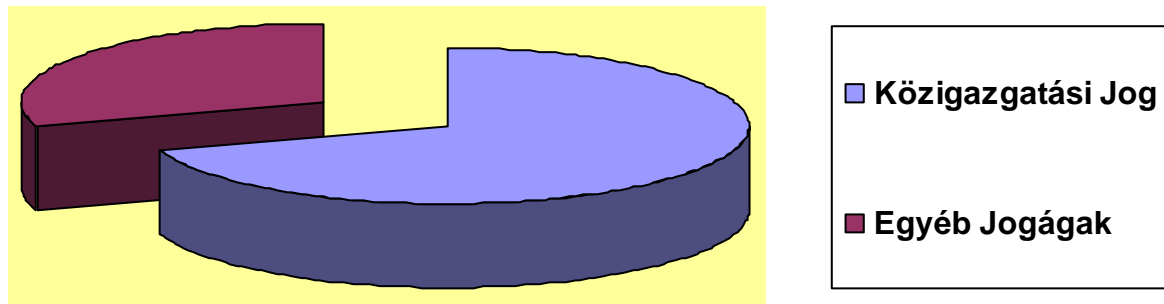
² <http://betortablak.blog.hu> – Dr. Jármay Tibor blogja. , 2014.02.25

Érdekes gondolatok dolgozatom témáját illetően. A bűnözés csökkentése? Legitim erőszakot birtokló szervezetek? Egyik általánosan alapvető rendészeti jellemző sem utal a Katasztrófavédelemre.

II.2. A rendészet helye a közigazgatásban

A közigazgatás egy állam berendezkedésének alapvető meghatározója. Nincs ez másképp Magyarországon sem. A közigazgatási jogág a magyar jogrendszer jelentős részét képezi és így részletei, bonyolult elemei, sokrétűsége nehezen meghatározhatóvá teszik. Ezen az ábrán is jól látható, mekkora részét képezi ez a jogág a jogrendszerünknek, milyen óriási terület.

A közigazgatási jog a magyar jogrendszerben

Definíciója több, egymással szoros kapcsolatban álló pontban írható csak le megfelelő módon.

A közigazgatás: részben a politika közegéből származó, részben a gazdaság által motivált, közcélok, közfeladatok, közszolgáltatások és a közérdek megvalósítására irányuló, végrehajtó, rendelkező, szervező és szolgáltató tevékenység, amely célját közhatalom birtokában, jogszabályi keretek között, sajátos intézményrendszerrel, szervezettel és személyzettel éri el.

Berényi Sándor megfogalmazásában „a rendészet közigazgatási tevékenység, s mint ilyen, elsősorban olyan hatósági tevékenységnek minősül, amelynek célja a közbiztonság, a közrend jogilag szabályozott rendjének megóvása, fenntartása, a közreműködés a megsértett jogrend helyreállításában.”³

A közigazgatás lényegi működését egy különböző szervekből álló rendszer, valamint annak elemei határozzák meg. A közigazgatási szervezetrendszer szűk értelemben a

³ BERÉNYI SÁNDOR: Magyar államigazgatási jog, Különös rész. ELTE ÁJTK 1993.

közigazgatásban releváns szerveket fogja át, amíg tág értelemben minden olyan szervet és jogalanyt, aki kiveszi a részét közigazgatási feladatok megvalósításából, hatásköröket gyakorol, eljár, szankcionál, engedélyt ad, tilt vagy éppen a közigazgatás szervéhez valamilyen formában kapcsolódik. A rendészet, különböző módon a közigazgatás minden más ágába belenyúlik, és így az általános igazgatáshoz is sorolható. A közigazgatás végrehajtó tevékenysége miatt a jogalanyok és a társadalom magatartását a szó szoros értelmében befolyásolja, hiszen döntéseit az impérium birtokában ki is kényszerítheti, ami sajnos mai világunkban gyakran szükséges, természetesen szigorú jogi korlátok között. Feladatai ellátásához tehát minden tevékenysége során szüksége van olyan ágazatra, olyan szervre, amelyet felruházhat törvényes erőszak használatával úgy, hogy közben az emberi jogokat nem, vagy csak nagyon kis mértékben sérti, korlátozza. Magyary Zoltán éppen emiatt tartja természetesnek a rendőrök és egyéb fegyveres szervek bizonyos döntéseinek szabadságát a legkülönbözőbb, az élet által eléjük tárt helyzetekben: „A rendészet feladatának sajátossága miatt a törvényhozás kénytelen a teendők részletes szabályozásától tartózkodni, és azok mérlegelését és megválasztását a felmerült vagy fenyegető rendzavarás előre nem látható körülményeit jobban ismerő hatóságokra bízni és csak az eredményes működést nem veszélyeztető jogi korlátok felállítására szorítkozni.”⁴ Az idézetben újabb fontos kérdés merül fel a rendészettel kapcsolatban. Több szakirodalom tartja ezt a problémát a rendvédelmi munka legégetőbbjének. Hogyan tudjuk összeegyeztetni a szakmát a jogi szabályozással? Az eredményességet, a bűnözők, gyilkosok, tolvajok (és sorolhatnám a szörnyűbbnél - szörnyűbb példákat) kézre kerítését vesszük első számú szempontnak, avagy a törvényességet, ami demokráciánk egyik, ha nem a legfontosabb alapja.

II.3. Rendészet vagy rendvédelem?

A kérdés igen bonyolult, nem szeretném, ha úgy tünne, egy egyetemista próbál rá választ adni, mégis munkám szempontjából nélkülözhetetlen érintenem a témát, hiszen a dolgozat központi kérdését illetően releváns információkat tartalmazhat. Csupán röviden szeretném áttekinteni e két fogalom mibenlétét. Számos tapasztalt és mély tiszteletet élvező tudós, szakember állított már fel mind a kettő oldalon jogi alapokra fektetett, tudományos és ésszerű érveket.

⁴ MAGYARY ZOLTÁN: Magyar közigazgatás. Budapest: Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, 1942, 563–582.

II.3. a) Rendvédelem

„A rendvédelem megnevezés az 1980-as évek végén a hadtudomány, a történettudomány, illetve a jogtörténet néhány művelője körében került szóba (...) Az 1990-ben alapított Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság a nevébe is felvette.”⁵ Tehát a „rendvédelem”, mint kifejezés a rendszerváltás körüli időszakhoz köthető és a honvédelem fogalmával áll rokonságban.

„A rendvédelem iskola hívei a rendvédelmi szerv kifejezéssel az adott szerv militarista, katonai jellemzőit (hivatásos szolgálati viszony, egyenruha és fegyverviselési jog, szigorú hierarchia stb.) kívánják hangsúlyozni. Ezen elmélet legnevesebb képviselői: Parádi József, Zachar József, Opál Sándor. A rendvédelem fiatal diszciplína, jegyzi meg Parádi József a rendvédelem-fogalom megalkotója, majd hozzáteszi, hogy a XIX. században még a bűnesetek történetének feltárása állt a figyelem középpontjában. A nyugati kutatók csak a II. világháború után kezdtek el sokkal komplexebb formában foglalkozni a rendvédelemmel, és a megfigyelés tárgyának hangsúlya a történeti feltárásról a bűnüldöző; rendvédelmi szervek kialakulására, felépítésére, szervezetére és működésére helyeződött át. A kizárólag történeti aspektusú rendvédelmet felváltotta tehát egy sokoldalú vizsgálódás. Az egyik táborba tehát ők, azaz a militarista szemlélet hívei tartoztak, akik jobbára történészek voltak, hadtörténeti módszerekkel dolgoztak.”⁶

II.3. b) Rendészet

A már általam is többször említett, a Rendőrtiszti Főiskola volt tanára és a ma működő Rendészettudományi Kar elismert professzora ekképpen határozza meg a rendészeti igazgatás definícióját: „A közigazgatás egyik ágazata, amelynek társadalmi rendeltetése az, hogy a jogsértőnek minősített emberi magatartásoktól a hatósági kényszer eszközeivel – legitim fizikai erőszak monopóliumának birtokában – védelmezze a társadalmat.”⁷

„A „közigazgatási jogi iskola” hívei azt mondják, hogy a rendészet közigazgatási jogi tevékenység, s mint ilyen a közigazgatás szerves része. A rendészet a közigazgatás részeként megvalósuló „rendőrigazgatás”, míg a rendvédelem a honvédelemmel mutat közös vonásokat. A rendészetpártiak visszanyúltak a közigazgatási jog tudományának háború előtti

⁵ PAPP JUDIT: Rendvédelem vagy rendészet? In SZIGETI PÉTER (szerk): Új Rendészeti Tanulmányok. Budapest: RTF, 1998, 158.

⁶ Christián László - Iustum Aequum Salutare VI. 2010/1. · 175–192. A BIZONYTALAN ALAPRA ÉPÜLŐ HÁZ, AVAGY A RENDÉSZET FOGALMAINAK TISZTÁZÁSA 178-179.

⁷ FINSZTER GÉZA: A rendészeti igazgatás jogi alapjai. Budapest: RTF, 2008, 167.

eredményeihez, értékes hagyományaihoz. Legismertebb képviselői napjainkból: Finszter Géza, Berényi Sándor, Madarász Tibor, Szamel Lajos, Katona Géza. Az általuk leggyakrabban idézett jogtudósok pedig a következők: Somló Bódog, Concha Győző, Tomcsányi Móric, Magyary Zoltán, Bibó István.”⁸

Mint ahogy azt már korábban említettem, ez a kérdéskör meghaladja az én jelenlegi tudományomat, éppen ezért nálamnál sokkal tapasztaltabb, elismertebb szerzőktől idézve próbáltam meg szétbontani a rendészet és a rendvédelem közötti fogalombeli különbségeket. Dr. Buzás Gábor rendőr alezredes úr (aki egyben oktatóm is a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen) doktori értekezését olvasván bukkantam egy rövid történetre, amely jól mutat rá a különbségekre és hozzásegít a könnyebb megértéshez. „A rendészettel foglalkozó tanulmányok nagyon gyakran idézik a már klasszikus példaként értékelhető esetet: Anne Humpkries narancssárga liliomos protestáns pártjelvényét kitűzve útjára indult. A jelvény viselését semmi nem tiltotta. Nehezményezte viszont a zömmel katolikus lakosság, amelynek képviselői egyre fenyegetőbbben közeledtek a hölgyhöz. Ekkor érkezett a helyszínre Conor alfelügyelő, aki a baljós előjeleket érzékelvén megkérte Anne Humpkriest a jelvény eltávolítására. Miután ő erre nem volt hajlandó, a rendőr maga tépte le a tömeget ingerlő szimbólumot. Az ügy bíróság elé került, amely – ha nem is egyhangúlag – úgy ítélte meg, hogy a közbéke megóvásának célja jogszerűvé teszi az önmagában egyébként nem megengedett beavatkozást. Az eset Írországban történt, mintegy 135 évvel ezelőtt. Mégis, mint cseppben a tenger, benne rejlik a rendészet, a rendvédelem összes alapvető problémája.”⁹

III. A katasztrófavédelem

Kissé testhezállóbb vizekre evezve szeretnék pár sorban, általánosságban beszélni a katasztrófavédelemről. A rendészeti igazgatás fogalomkörének tisztázása után

⁸ Christián László - Iustum Aequum Salutare VI. 2010/1. · 175–192. A BIZONYTALAN ALAPRA ÉPÜLŐ HÁZ, AVAGY A RENDÉSZET FOGALMAINAK TISZTÁZÁSA 180. o.

⁹ Dr. Buzás Gábor – Közigazgatás-Rendészet-Rendőri intézkedés Doktori (PhD) disszertáció 2010. 5. o.

megkönnyebbülés számomra ennek a témakörnek a kifejtése, hiszen reményeim szerint jómagam is e szerv valamelyik ágazatában fogok elhelyezkedni a diploma megszerzése után.

A katasztrófavédelem szakmai felügyeleti szerve Magyarországon a tűzoltóságnak és a polgári védelmi szervezeteknek, de feladatai itt korántsem érnek véget. Ez a szerv testesíti meg az országban a környezetvédelem egy részét, a nukleáris biztonságot, a veszélyes anyagokkal kapcsolatos balesetek elleni védekezést, a kritikus infrastruktúra helyes működésének biztosítását és még sorolhatnám. Egy szóval az emberek mindennapi biztonságát, a ránk leselkedő veszélyektől való megóvást.

III.1. Történeti áttekintés

1999. június 22-én, az akkori országgyűlés, döntő többségű konszenzussal fogadta el a

LXXIV. számú törvényt a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezéssel. Ezzel az újdonsült törvénnyel 2000. január 1-én megalakult hazánkban a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósága. Ez volt az első lépés a mára kialakult szervezet életében és

Magyarország fejlett biztonságpolitikai elképzeléseinek megvalósításában. Ebben a közel 15 esztendőben természetesen rengeteg dolog megváltozott, a törvényt is többször módosították, de ne szaladjunk ennyire előre. A XX.-XXI. század fordulóján még csak egy kezdetleges integráció volt kialakulóban, ami a két elődszervezet – a tűzoltóság és a polgári védelem – megyei és országos szintjén

következett be. Helyi szinten a tűzoltóságok és a polgári védelmi szervezetek még egymástól

különálló módon, az önkormányzatok irányítása alatt működtek. Ennek a rendszernek számos előnye és sok hátránya volt. Ebben az időszakban (1995-2012) az önkormányzatoknak köszönhetően a tűzoltóságok és a polgári védelmi szervezetek magas fokú technikai újításokat tudhattak magukévá, kiforrott, átlátható rendszerben dolgoztak. Mindez kényelmes és

hatékony munkát jelentett, mégis a hibák kiküszöbölésének érdekében a jelenlegi vezetés által bevezetett reform elengedhetetlen volt. Az önkormányzati vezetés miatt nem volt egységes a jogszabályok, hatósági előírások értelmezése, ami a kompatibilitás romlásához vezetett. Egységtelenné váltak a szakfelszerelések, a gépjárművek és még az egyenruhák is. A mai napig a tűzoltók 43 különböző típusú gépjármű fecskendővel vonulnak a káresetekhez.

Több helyen az előírásokat már-már felváltották a helyi szokások és a bevált gyakorlat szerint intézték dolgaikat. Mindezen kellemetlenségek kiküszöbölésének érdekében volt szükség az újításra. A magyar tűzoltó és polgári védelmi szervezetek egyes céljainak, feladatrendszerének és tevékenységüknek továbbfolytatásaként – figyelembe véve az újonnan megfogalmazott biztonságpolitikát, társadalmi elvárásokat és a ránk leselkedő újabb és újabb veszélyeket – logikussá vált, hogy egy egységes, nemzeti katasztrófavédelmi rendszer kialakításának szükségessége indokolt. Az 1999. évi LXXIV. törvény bontja először 3 időegységre a katasztrófák, tüzek, és veszélyhelyzetek elleni védekezést. Ezek közül az első a megelőzés időszaka, a bekövetkezett nem kívánt esemény elhárítása; a védekezés, kárelhárítás a második és végül, de nem utolsó sorban a helyreállítás időszaka.

A 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó törvények módosításáról gyökeres változásokat hozott a szervezet keretein belül dolgozók számára. A törvény kimondja, hogy a katasztrófák elleni védekezés állami feladat, így a tűzoltóságok és polgári védelmi szervezetek visszakerülnek az önkormányzatoktól az állam kezébe, annak irányítása alá. A katasztrófavédelemről szóló jogszabály I. fejezete az alapvető rendelkezéseket, azon belül az általános szabályokat és értelmező rendelkezéseket tartalmaz és a törvény hatályát is meghatározza. Későbbi fejezeteiben (II., III.) a katasztrófavédelem alá tartozó, valamint az azokat irányító szervek feladatait taglalja. Ebbe a körbe tartoznak az egyes védelmi bizottságok, a katasztrófák elhárításában részvevő önkéntes szervezetek, a hivatásos szervek, de a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter és a kormány is, akárcsak a városokat, községeket irányító polgármesterek. Feladataik a problémák, katasztrófák, tüzesetek, vagy árvizek sokrétűségének köszönhetően igen szerteágazó. A IV. és V. fejezet a veszélyes anyagokkal kapcsolatos balesetek elleni védekezést és a katasztrófaveszély, veszélyhelyzet fogalmait tisztázza, amíg a VI. fejezet a polgári védelmi szervezetek működését, a gazdasági és anyagi szolgáltatásokat taglalja. A jogszabály utolsó két pontja a nagyon fontos gazdasági, fedezeti kérdésekkel foglalkozik, valamint a záró rendelkezéseket tartalmazza, ami a dolgozat szempontjából kevésbé releváns.

III.2. A katasztrófavédelem napjainkban

A katasztrófavédelem mára erős kezekben tartva, fegyelmezett irányítás mellett az állam támogatását élvezve gyarapszik, látja el feladatait. Ahogyan az a szerv jelmondatából – „Magyarország szolgálatában a biztonságért” - is egyértelműen kiderül, a katasztrófavédelem első rendű célja a magyar emberek biztonságának növelése. Sokrétű munkáját több mint 12000 dolgozó, köztük tűzoltók, polgári védelmi szakemberek, iparbiztonsági szakemberek és számos jól képzett specialista látja el nap, mint nap. A szerv három különböző szakterületből tevődik össze. Ezek a következők: a tűzoltósági szakterület, a polgári védelmi szakterület, valamint az iparbiztonsági szakterület.

A tűzoltósági szakterület tovább bontható, hiszen a beavatkozó állomány tűzoltási és kárelhárítási feladatai sokban különböznek a hatósági osztályokon folyó munkavégzéssel, ami a tűzvédelmi előírások betartásának az ellenőrzéséből, a feljelentések kivizsgálásából, engedélyezésekből, tiltásokból vagy akár szankciók kiszabásából áll. Itt meg is állnék egy pillanatra. A laikus olvasó talán még nem is hallott arról, hogy az általa „mindennapi hősként vizionált” tűzoltó akár kemény bírságot is a „nyakába varrhat” egy esetleges szabály megsértéséért. A sorokat olvasva a tűzoltósági szakterület ezen ága sokban hasonlít a rendőrség munkájához. Feljelentések, vizsgálódás, engedély, tiltás, szankció. Mind olyan kifejezés, amelyből jogosan következhetne, hogy a katasztrófavédelmi kirendeltség hatósági osztálya egy igazi rendészeti szerv. Másképpen megfogalmazva: fegyveres rendvédelmi szerv. A gond csak az, hogy a szankcionáló tűzoltó szakember oldalán nem lóg kényszerítő eszköz. A dolgozat későbbi szakaszában e kérdéskört tovább kívánom elemezni.

A polgári védelmi szakterület legalapvetőbb feladata az emberi élet megóvása. Ahogy az a nevében is benne van, a lakosság, az ország polgárainak védelme. Az ember által okozott, más néven civilizációs és természeti katasztrófák okozta veszélyek, károk elhárítása, az emberi élet és az anyagi javak megóvása és végül a helyreállítás, a normális kerékvágásba való visszabillentés. A polgári védelem a háborúk során a civil lakosság védelméből alakult ki, Magyarországon a második világháborús bombázások miatt korábban Légoltalom volt a neve. A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságának hivatalos oldalán így fogalmazza meg a polgári védelmi feladatokat: „A reagálás terén munkánk látványosabb része az önkéntes és köteles polgári védelmi szervezetek létrehozása, felszerelése és begyakoroltatása. Ennek során kiemelt szempont, hogy ezek az egységek a veszélyhelyzeti szintet el nem érő feladatokban is képesek legyenek részt venni, hiszen a

katasztrófák csak akkor kezelhetők sikeresen, ha az átlagember is felelősséget vállal saját biztonságáért.”¹⁰

Az iparbiztonsági szakterület viszonylag új, eddig meg nem megoldott problémák miatt vált önállóvá és kapott kitüntetett figyelmet. Talán nem árulok el nagy titkot, ha megemlítem, hogy a hazánkat sújtó vörösiszap katasztrófának is nagy szerepe volt a szakterület önállóságának kivívásában. A katasztrófavédelmi törvény megszületésével a feladatok eredményes, hatékony és gyors ellátásának érdekében létrejött az Iparbiztonsági Főfelügyelőség. A szakterületnek négy alapvető funkciója van, amelyek különböző irányvonalakat határoznak meg. Az első a kritikus infrastruktúra védelme, a veszélyes anyagokkal dolgozó gyárak, üzemek felügyelete, a veszélyes áruk szállításával kapcsolatos biztonsági tevékenység és ellenőrzés, továbbá a nukleáris balesetek elleni felkészülés és védekezés. A hivatalos megfogalmazásban: „A veszélyes üzemekkel kapcsolatos hatósági engedélyezési, felügyeleti, ellenőrzési feladatok és a területi szervek katasztrófavédelmi feladatai a változások értelmében kiterjednek több, eddig nem szabályozott veszélyes tevékenységre. (...) A katasztrófavédelmi törvény 2012. április 15-én hatályba lépett módosításai értelmében az eljáró hatóság a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) kormányrendelet 4. § (3) bekezdése alapján első fokon a hivatásos katasztrófavédelmi szervnek a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem és küszöbérték alatti üzem telephelye szerint illetékes területi szerve, másodfokon a központi szerve; a rendelet 5. § (3) bekezdése alapján a rendelet 1. § 3. pont a) alpontja szerinti létesítmények esetén az elsőfokú eljárás lefolytatására a hivatásos katasztrófavédelmi szervnek az üzemeltető székhelye szerint illetékes területi szerve jogosult. A fentiekén túl a törvény alapján létrejött az egységes iparbiztonsági hatósági koordinációs rendszer.”¹¹

A katasztrófavédelem munkatársai akár a társszervekkel (rendőrség, Nemzeti Adó- és Vámhivatal, stb.) közösen, akár önállóan is intézkedhet, ellenőrzéseket tarthat, amelynek értelmében, mint eljáró, intézkedő a tűzoltó igazoltatási jogkörrel rendelkezik és hivatalos személynek minősül.

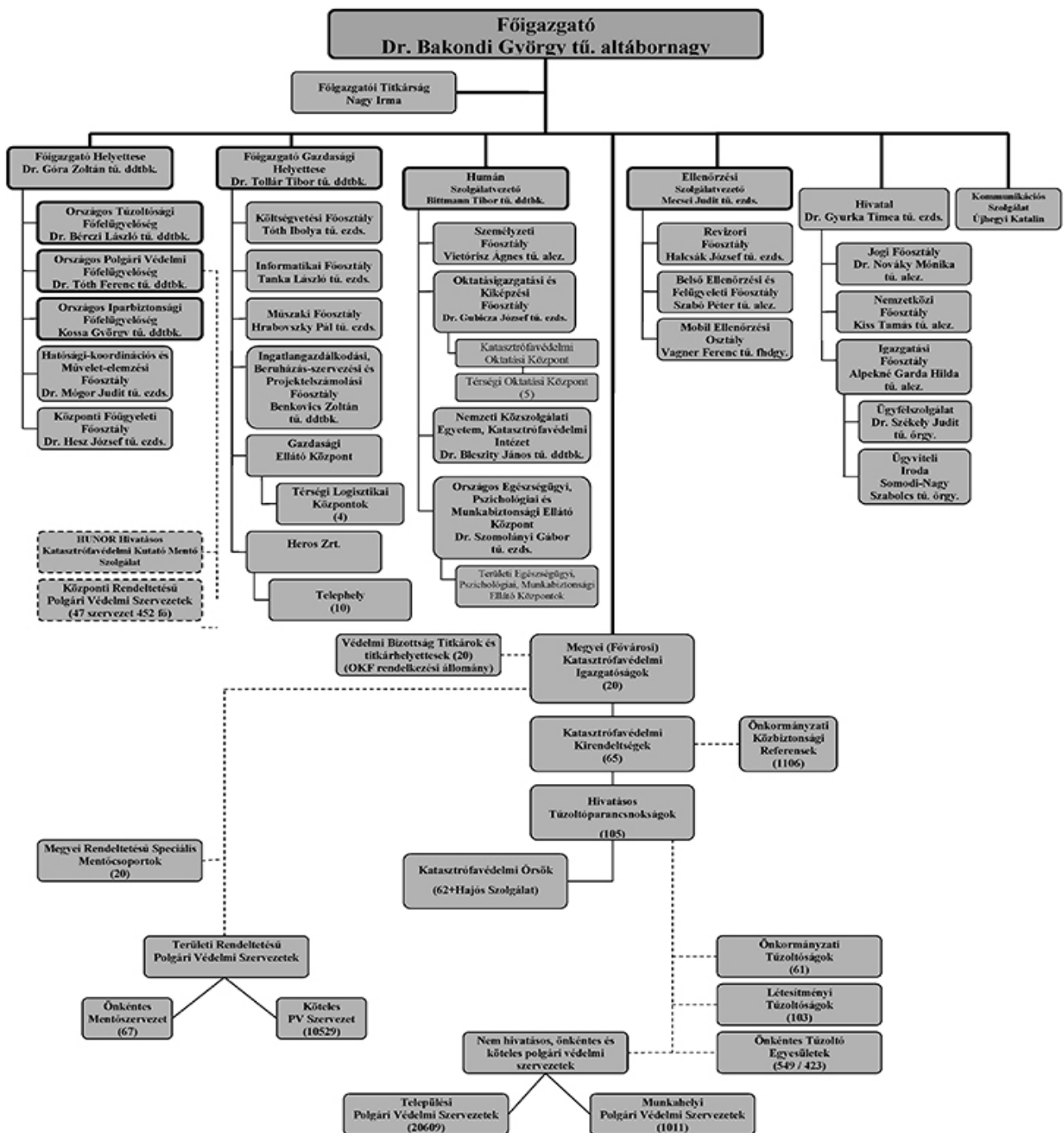
¹⁰ http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=polgarivedelem_index, 2014.03.02.

¹¹ http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=iparbiztonsag_index, 2014.03.02.

A katasztrófavédelem supervisorri jogkörrel is rendelkezik ami azt jelenti, hogy egy adott kárhelyszínen, akár a társszervek valamelyikébe tartozókat is utasíthatja és parancsokat adhat ki, azok vezetőin keresztül, mint felettes szerv.

Az átláthatóság érdekében egy képet csatolok a katasztrófavédelem hatályos szervezeti felépítéséről (Forrás: <http://www.katasztrofavedelem.hu>):

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek szervezeti felépítése 2013. június 1.

III.3. A katasztrófavédelem helye a közigazgatásban

Ahhoz, hogy megértsük, miben rejlik a közigazgatás és a katasztrófavédelem szervét pontosan elhelyezzük a jogrendszerben, ismernünk kell Magyarországon a központi államigazgatást. Ahhoz pedig, hogy megismerjük a központi államigazgatást, át kell tanulmányoznunk az ezt meghatározó jogszabályt, a 2010.évi XLIII. Törvényt. Nem is kell sokáig bogarásznunk a sorok között, hogy ráakadjunk a számunkra releváns első információra, hiszen rögtön az első bekezdésben, a személyi hatály vonatkozásában említésre kerül a hivatásos katasztrófavédelmi szerv, mint központi államigazgatási szerv. „1. § (1) E törvény hatálya a központi államigazgatási szervekre, a Kormány tagjaira, az államtitkárokra, valamint - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a közigazgatási államtitkárokra és a helyettes államtitkárokra terjed ki.

(2) Központi államigazgatási szerv

a) a Kormány,

(3) Autonóm államigazgatási szerv

a) a Közbeszerzési Hatóság,

(5) Rendvédelmi szerv

a) a rendőrség,

e) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv,

a) a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, (...)”¹²

Sőt, ha megnézzük, már azt is tudjuk, hogy a hatályos jogszabály nem kizárólag, mint központi államigazgatási szerv, hanem mint rendvédelmi szerv definiálja a katasztrófavédelmet.

Elhelyeztük tehát magunkat, a katasztrófavédelem szervét, mint a központi államigazgatás rendvédelmi szervét, de itt nem állhatunk meg! Természetesen törvény mondja ki azt is, hogy milyen szabályok vonatkoznak az ilyen típusú szervekre. Hivatásos, rendvédelmi, már ebből a két fogalomból rájövünk, hogy hol is kell tovább keresgelnünk. Az 1996. évi XLIII. törvényben, amely a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról ad felvilágosítást. Itt is már a jogszabály alanyi hatálya tartalmazza a katasztrófavédelem nevét, de ebben már nem csak általánosság jegyében. Ez a törvény már részletekbe menően meghatározza a katasztrófavédelmi szerv hovatartozását. Mindenképpen érdekes megemlíteni, hogy hivatásos állományú, fegyveres szervekről beszélünk. Hiányoltam,

¹² 1996. évi XLIII. törvény a hivatásos állományú szervek szolgálati viszonyáról...

mégsem találtam a törvény értelmező rendelkezései között a 'fegyveres szerv' definícióját. Vajon mit ért a jogalkotó fegyveres szerv alatt? Hiszen józan ésszel az ember egy olyan szervet, hatóságot ért alatta, amely fegyverrel rendelkezik. Legjobb tudomásom szerint a katasztrófavédelem nem ilyen.

IV. A rendészeti szervek összehasonlítása

Ebben a fejezetben szeretném rövid elemzésekkel és a jogi szabályozások áttekintésével összehasonlítani egymással a különböző rendvédelmi szerveket. A már korábban említett központi államigazgatásról szóló törvény a rendvédelmi szervként a rendőrséget, a büntetés-végrehajtási szervezetet, a hivatásos katasztrófavédelmi szervet, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat tekinti, míg a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt a kormányhivatalok közé sorolja. A szintén előkerült 1996. évi XLIII. törvény a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról (továbbiakban: HSZT), viszont egy kalap alá veszi e hatóságokat – az Országgyűlési Őrséget is idesorolva – és fegyveres szervekként általánosítja ezeket. Talán érdekes felvetés, hogy az Országos Mentőszolgálat miért nem itt helyezkedik el, ha a tűzoltóság igen, hiszen éppen egyformán „fegyveresek”. A rendőrségben, a hivatásos katasztrófavédelmi szervben, a büntetés-végrehajtási szervezetekben, az Alkotmányvédelmi Hivatalban, a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatban, a Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központban, a Nemzeti Védelmi Szolgálatban és a Terror elhárítási Központban az is közös, hogy legfelsőbb irányítója és felügyelő szerve a Belügyminisztérium (továbbiakban: BM). A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (továbbiakban: KIM) alá a Nemzeti Adó- és Vámhivatal sorolható, amíg a Külügyminisztérium az Információs Hivatalt vezeti.

IV.1. Rendőrség

A rendőrség az Alaptörvényen alapuló 1994. évi XXXIV. törvény alapján a Belügyminisztérium irányítása és felügyelete alatt működő fegyveres rendészeti szerv. Elsődleges feladata a közrend és a közbiztonság védelme, az államhatár őrzése, valamint az egyéb jogszabályokban előírt bűnmegelőzési, bűnüldözési, igazgatási és rendészeti feladatok ellátása. Ezekhez a feladatokhoz pedig nélkülözhetetlen a legitim erőszak használata, ami meghatározott esetekben az élet kioltásával is járhat. A rendőrség létszáma napjainkban az 50.000 főt is meghaladja.

IV.2. Nemzeti Adó- és Vámhivatal

Magyarország adóztatási szervét mai formájában a jelenlegi kormány hozta létre a Vám- és Pénzügyőrség és az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal (továbbiakban: APEH) összevonásával. A Nemzeti Adó- és Vámhivatalban (továbbiakban: NAV) három szakág különül el egymástól, mégpedig a regionális adó-főigazgatóságok, a vámigazgatás és a bűnügyi szakág. Munkáját a 2010. évi CXXII. törvény szabályozza. Feladatai rendkívül sokrétűek, amit a törvényből idézve szeretnék szemléltetni: „13. § (1) A NAV feladata: a) a részben vagy egészben a központi költségvetés, a Nyugdíjbiztosítási Alap, az Egészségbiztosítási Alap vagy az elkülönített állami pénzalap javára teljesítendő kötelező befizetés,

b) a központi költségvetés, az elkülönített állami pénzalap terhére juttatott támogatás, adó-visszaigénylés vagy adó-visszatérítés,

c) a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló törvény hatálya alá tartozó kötelező befizetések megállapítása, beszedése, nyilvántartása, végrehajtása, visszatérítése, kiutalása és ellenőrzése, feltéve, ha törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik. (...)”¹³

A szervezet személyi állománya megközelítőleg 15.000 főt számlál. A hatékony munkavégzéshez és a törvények betartatásához ennek a szervnek is nélkülözhetetlen a fegyverhasználati jog, hiszen a gazdaság szempontjából elengedhetetlen gördülékeny munkavégzésük.

IV.3. A büntetés-végrehajtás

„A büntetés-végrehajtási szervezet a törvényben meghatározott szabadságelvonással járó büntetéseket, intézkedéseket, büntetőeljárási kényszerintézkedéseket, a szabálysértések miatt kiszabott pénzbírságok átváltoztatása folyamán megállapított elzárásokat, továbbá – a törvény által megállapított körben – idegenrendészeti őrizetet is végrehajtó állami, fegyveres rendvédelmi szervek összessége. A büntetés-végrehajtási szervek felügyeletét, ellenőrzését és szakmai irányítását, valamint a feladatok ellátásához szükséges feltételek biztosítását a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága látja el.”¹⁴ A büntetés-végrehajtási szervezetek hivatalos honlapján így olvasható miként kell értelmezni a szervezet mibenlétét. A sorok közé nézve láthatjuk, hogy a szervezetben olyan emberekkel dolgoznak, akik

¹³ 2010. évi CXXII. törvény a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról

¹⁴ <http://www.bvop.hu> 2014.03.06.

valamilyen formában elvesztették személyes szabadságukat. Munkájukban sok veszély jelentkezhethet, de ez alól a többi rendészeti szerv sem kivétel, így a kényszerítő eszközök használata – a törvényes keretek megtartásához – nélkülözhetetlen.

IV.4. Országgyűlési Őrség

A 2012. évi XXXVI. Törvény alapján, 2013. január 1-vel felálló Országgyűlési Őrség nem teljesen új szervezet. Az 1912-ben alakult Képviselőházi Őrség hasonló munkát végzett, mint napjaink rendészeti szerve, hiszen többek között az üléstermi rendfenntartással is foglalkozott. További feladatai a díszelégés mellett a házelnök személyi-, az Országház és az Országgyűlési Irodaház objektumvédelmi, valamint tűzvédelmi munkakörök ellátása. A dolgozat szempontjából igen érdekes tény az Országgyűlési Őrséggel kapcsolatban, hogy „a házörök testi kényszert is alkalmazhatnak a honatyákkal szemben.”¹⁵ A szervezet megközelítőleg 350 főt számlál.

IV.5. Egyéb fegyveres szervek és eszközeik

A HSZT fegyveres rendvédelmi szervként említi továbbá a polgári nemzetbiztonsági szakszolgálatokat is, de ezen szervezetek hosszabb elemzése a tanulmány szempontjából kevésbé lényeges. „A polgári nemzetbiztonsági szakszolgálatok közül az Információs Hivatalt a miniszterelnök, az Alkotmányvédelmi Hivatalt és a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatot a belügyminiszter irányítja.”¹⁶

Van ezeken kívül még kettő olyan fegyveres szerv, amelyet korábban nem említettem mégis nagyon fontosak, hiszen a civilek számára a médiában, amíg az egyenruhásoknak mindennapjaiban rendszeresen említésre kerül a TEK és az NVSZ. A két mozaikszó a Terrorelhárítási Központot és a Nemzeti Védelmi Szolgálatot takarja. Ezeket az általános rendőrség mellett különös rendőri szervezeteknek nevezzük, hiszen rendészeti értelemben hatósági jogkörökkel nem rendelkeznek.

Sokszor használom a „fegyveres”, „legitim kényszer” kifejezéseket a rendészeti szervek jellemzőjeként, ezért most szeretném néhány mondatban áttekinteni, milyen fegyverekről, vagy intézkedésekről beszélünk, melyek azok az eszközök, amelyek jelenleg

¹⁵ 168 óra: Kövér Lászlónak magánhadsereget állítottak fel

¹⁶ <https://kozigazgatas.magyarorszag.hu/intezmenyek/450021/450094/450025> 2014.03.07

használatban vannak, és hogy hol van a határvonal, ami után már ezek használata túllép a legitimitáson.

„(...) a rendőrségi törvény az általános rendőrségnek a közbiztonság, a közrend, a határrend védelmére több mint 20 intézkedési lehetőséget és 12 féle kényszerítőeszköz használatát biztosítja. Az intézkedések sorába tartozik többek között az igazoltatás, a ruházat és csomag, illetve jármű átvizsgálás, az elfogás, előállítás, az elővezetés, a közbiztonsági őrizet, intézkedés magánlakásban, kép- és hangfelvétel készítés, közlekedésrendészeti intézkedés például szondáztatás. A kényszerintézkedéseket jellemzi többek között a testi kényszer, a bilincs és a lőfegyverhasználat, a csapaterő alkalmazása, a tömegoszlatás.”¹⁷

Ezek közül is a legkiemelkedőbb minden bizonnyal a lőfegyverhasználat joga. Mint ahogyan azt már korábban említettem, a rendőrnek joga van indokolt esetekben fegyvert használni és akár kioltani egy ember életét. A fontosabb fegyveres szerveknél napjainkban használatos, rendszeresített fegyverek a következők: a rendőrségnél a PA-63-as maroklőfegyver 9 x 18 mm-es Makarov lövedékkel és a 96M P9RC, 9x19 (Parabellum) löszert, amely egy magyar, Kameniczky József által megálmodott félautomata pisztoly van rendszeresítve. Ezeket láthatjuk rendőreink oldalán, míg komolyabb esetekben automata gépfegyver szükségessége esetén AMD-65/D4 típusút használják, amelynek lövedékének neve: 43M 7,62x39 mm-es karabélylőszer. Működését és belső szerkezetét tekintve megegyezik az AK-47-tel.

Használatban van továbbá a GLOCK 17-es és 19-es változata, valamint az Heckler und Koch USP Standard és Compact kivitelben, továbbá a Jericho 941F pisztoly; mindegyik 9x19 Parabellum löszert tüzel. Az automata gépfegyverek közül az MP5-ös géppisztolycsalád (9x19) van még jelen hazánkban.

¹⁷Balla Zoltán: A rendészet fogalma és rendszere Nemzetbiztonsági igazgatás MA szak tankönyve 37.o

A büntetés-végrehajtási szervezetek a Mossberg-500 (12/70, 12/76 sörétlőszer) típusú sörétes puská, valamint FÉG által gyártott FP9 KGP-9-es géppisztolyt (9x19) használják.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal a HK Heckler und Koch P30-as pisztolyt (9x19), a Gewehr 36-os gépkarabélyt (.223 karabélylőszer), valamint a korábban említett MP5-ös családot (9x19) használja.

A lőfegyvereken kívül természetesen további eszközök is rendelkezésre állnak a fegyveres rendvédelmi szervek kényszerítő arzenáljában, mint például testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló vagy rendőrbot, de részletekbe menő bemutatásuk jelen keretek között nem feladat. A leginkább releváns tény az, hogy a katasztrófavédelemben ezek közül egyet sem rendszeresített és nem is használható a jelenleg hatályos törvények alapján.

V. A központi kérdés: rendészeti szerv-e valójában a katasztrófavédelem?

Úgy is mondhatnám, térjünk a lényegre. A korábbiakban bemutatásra került a közigazgatás és a rendészet jogi alapokon fekvő, ma élő rendszere. Láthattuk a katasztrófavédelem felépítését és jellemzőit. Szeretném kihangsúlyozni, hogy a fejezetben írottaknak nem célja nyilvános keretek között szembeszállni a jogi szabályozással, vagy bármilyen formában lázadni a jelenlegi rendszer ellen, de álláspontomat több, elismert professzor, továbbá a szakmabeliek egy részének véleménye is alátámasztja, és további kérdéseket vethet fel.

Nem szeretném újra az elejéről elkezdni, de ismétlés szintjén szükséges, hogy leírjam, hogy az államigazgatás és így a közigazgatás egy ország mozgatórugója. Ahhoz pedig, hogy az emberek úgy mozogjanak, úgy cselekedjenek és viselkedjenek, ahogy azt az állam és társadalom elvárja tőlük, írott normákra, szabályokra van szükség. Ezek ma Magyarország Alaptörvénye, a törvények, rendeletek stb. jogszabályok, amelyeknek betartása mindenki számára kötelező. Ha valami kötelező, vagy éppen tilos és valaki mégsem aszerint cselekszik, ahogy az elő van írva, azt előbb utóbb kényszeríteni kell a társadalom normális keretek közötti működése érdekében, hogy a helyes útra térjen. Ehhez pedig az államnak szüksége van egy szervezetre, amely védi a közrendet, a közbiztonságot és üldözi a

bűnözőket. Akaratom ellenére is tulajdonképpen megfogalmaztam a rendőrség feladatkörét. Ki szeretném emelni, hogy a **rendőrségét**, nem a **katasztrófavédelemét**.

Ahhoz, hogy könnyen megértsük, miért vitatkozom a jogalkotó álláspontjával egyszerű, köznapi példát szeretnék hozni. Egy üdítőket gyártó cég kettő alapanyagot használ évek óta terméke elkészítéséhez. A termék tökéletes, nincs miért változtatni rajta, mégis a cég egy teljesen eltérő alapanyagot kezd el használni, az eredeti kettő közül csak az egyik marad a helyén. Ami eddig megkülönböztette, specifikussá tette az üdítőt az most megváltozott. A kérdésem az: nevezhetjük-e az új alapanyaggal készült üdítőt ugyanannak, mint a régit, ha jól érezhetően más. Saját válaszom pedig egyértelműen NEM. Példám szemléletesebb is lehetne, hiszen egy tudományos dolgozatot írok, de úgy gondolom, éppen egyszerűsége teszi azzá ami.

A precedens a rendészeti igazgatás és a katasztrófavédelmi szerv kapcsolatát próbálja szemléltetni. A közigazgatáson belül sok különböző igazgatással találkozunk. Vannak közös vonásaik, mégis meg tudjuk különböztetni őket, hiszen valamely tulajdonságuk eltér a többiétől. A rendészeti igazgatás eltérő vonásai, ami speciálissá teszik, ami külön ágazattá emelik a következők: **mindig, minden esetben az emberek, a társadalom biztonsága áll feladatának célkeresztjében** és e feladat hatékony ellátásához **legitim, azaz törvényes erőszakot használhat**. Ez a két alapvető összetevő, ami rendészeti igazgatást azzá teszi, ami és ez a két alapvető alapanyaga a példámnak. És éppen úgy, ahogy egy megváltoztatott üdítőt nem lehet a réginek nevezni egy a rendészeti szervek két alapvető tulajdonságának egyikével nem rendelkező szervet nem nevezhetünk rendészeti szervnek. A katasztrófavédelem a törvényes erőszak használatának hiányában nem tartozhat az általános rendészeti szervek közé hiába egyértelműen az emberek biztonsága áll feladatrendszerének középpontjában. Az elismert rendészeti szakember, nagyra becsült tanárom Dr. Habil. Balla Zoltán az Új Magyar Közigazgatás című folyóiratban megjelent cikkében ugyanerről a témáról így fogalmaz: „(...) ugyan a szervezet tevékenysége a biztonság (iparbiztonság, tűzbiztonság stb.) köré koncentrálódik, de ennek érvényesítéséhez nem tartoznak közvetlen kényszerintézkedési hatáskörök, így a két differentia specifica egyik pillérének hiányában nem lehet alapvetően rendészeti szervnek tekinteni.”¹⁸

Ugyanitt a doktor úr a következőképpen kategorizálja a rendészeti szerveket: „A biztonság védelme és az e célhoz rendelt hatáskörök, ellátandó jogkörök alapján a rendészet szervezeti rendszerében az alábbi osztályozást tehetjük. Megkülönböztetünk:

- elsődleges rendészeti szervet,

¹⁸ Dr. Habil. Balla Zoltán cikke Új Magyar közigazgatás 2013. december, 6. évfolyam 12. szám 20.o.

- másodlagos rendészeti szerveket, rendészeti feladatokat ellátó egyéb közigazgatási szerveket,
- nem közigazgatási rendészeti jellegű szerveket.”¹⁹ Balla tanár úr elsődleges rendészeti szervnek kizárólag az általános rendőrséget tekinti, ide nem értve az NVSZ-t és a TEK-et, amíg másodlagos rendészeti szervekként említi a büntetés-végrehajtást, az Országgyűlési Őrséget, a polgári nemzetbiztonságot, valamint a NAV-ot.

A Katasztrófavédelem az ő értelmezésében is csak rendészeti feladatokat ellátó közigazgatási szerv.

Mint ahogyan azt már korábban én is tettem, Dr. Habil. Balla Zoltán is az egyik legnagyobb rendészettudományi klasszikusra Finszter Gézára hivatkozik, akinek szavai egyértelműen alátámasztják az Ő, és egyben az én véleményemet is. „A katasztrófavédelmi szervezetek a szó törvényi értelmében nem tartoznak a rendészeti igazgatáshoz.”²⁰

Véleményemet tehát jogi alapokon fekvő érvekkel támasztottam alá. Egyszerű, köznapi példával mutattam meg, miért gondolom, hogy a katasztrófavédelem, mint rendészeti szerv lova, miért sántít. Véleményemet nevesebbnél nevesebb professzorok is alátámasztották. Úgy gondolom, egyedül egy dolog maradt csak, amit fontos az Olvasó elé tárnom. Ez pedig a következő: Mit gondolnak a központi kérdéstről a katasztrófavédelemben dolgozók, a szakemberek?

Kutatásom részeként a Kiskunfélegyházi Hivatásos Tűzoltóparancsnokságon dolgozóknak tettem fel egyetlen egyszerű kérdést. Szerintük fegyveres rendészeti szerv-e az a szervezet, amelyen belül ők dolgoznak? Ahhoz, hogy a 12000 főt számláló szervezetben általánosítani tudjam a véleményeket, nyilvánvalóan át kellett volna lépnem közvéleménykutatás céljából saját városom határait, de ezt a szoros határidő nem engedélyezte. Az viszont biztos, hogy a hallott válaszok alapján nincs szükség arra, hogy grafikont készítsék az eltérésekről. A tűzoltók egymás válaszait nem hallva is ugyanazt mondták: jól képzett szakemberek révén tudatában voltak annak, hogy melyik jogszabály vonatkozik rájuk és ez hova sorolja őket, de magánemberként az ő véleményük is az volt, hogy egy fegyveres szervet a kényszerítő eszköz, és annak jogos használata tesz azzá, ami.

¹⁹ Dr. Habil. Balla Zoltán cikke Új Magyar közigazgatás 2013. december, 6. évfolyam 12. szám 20.o.

²⁰ Finszter Géza: A rendészeti szervek működésének jogi alapjai. RTF Kiadás, 2008. MA szak tankönyve, 55.o.

VI. Összegzés

Tanulmányom lezárásához érkeztén szeretném utoljára néhány mondatban összefoglalni azt, amit kifejtettem és azt, amit én magam is megtanultam. Egy ország irányításához, a közigazgatáshoz nélkülözhetetlen elemek kapcsolódnak, amelyek segítenek az ágazati irányítás megvalósításában. A közigazgatás részeként, egyik ágának tekinthető a rendészeti igazgatás is, bár ez hatással van az összes többire egyaránt. A rendészeti igazgatást 2 alapvető tulajdonsága teszi specifikussá: a biztonság, a rend fenntartására irányuló feladatkörök ellátása és az ehhez olykor szükséges legitim kényszer használata. A katasztrófavédelem az egyik alaptulajdonság hiányában nem tartozhat jogilag a rendészeti szervek közé. E hipotézis teljes körű magyarázatát próbáltam szemléltetni a tanulmány során.

Irodalomjegyzék

Finszter Géza: A rendészeti stratégia alkotmányos alapjai. Bevezető

Berényi Sándor: Magyar államigazgatási jog, Különös rész. ELTE ÁJTK, 1993.

Magyary Zoltán: Magyar közigazgatás. Budapest: Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, 1942, 563–582. o.

Finszter Géza: A rendészeti igazgatás jogi alapjai. Budapest: RTF, 2008, 167. o.

Christián László - Iustum Aequum Salutare VI. 2010/1. · 175–192. A bizonytalan alapra épülő ház, avagy a rendészet fogalmainak tisztázása 178-179.

Papp Judit: Rendvédelem vagy rendészet? In Szigeti Péter (szerk): Új Rendészeti Tanulmányok. Budapest: RTF, 1998, 158. o.

Dr. Buzás Gábor: Közigazgatás – Rendészet - Rendőri intézkedés, Doktori (PhD) disszertáció, 2010. 5. o.

Christián László - Iustum Aequum Salutare VI. 2010/1. · 175–192. A bizonytalan alapra épülő ház, avagy a rendészet fogalmainak tisztázása 180. o.

168 óra: Kövér Lászlónak magánhadsereget állítottak fel

Balla Zoltán: A rendészet fogalma és rendszere Nemzetbiztonsági igazgatás MA szak tankönyve 37. o.

Finszter Géza: A rendészeti szervek működésének jogi alapjai. RTF Kiadás, 2008. MA szak tankönyve, 55. o.

Dr. Habil. Ballza Zoltán cikke Új Magyar közigazgatás 2013. december, 6. évfolyam 12. szám 20. o.

Elektronikus jegyzetek

<https://kozigazgatas.magyarorszag.hu/intezmenyek/450021/450094/450025> 2014.03.07

<http://www.bvop.hu> 2014.03.06.

1996. évi XLIII. törvény a hivatásos állományú szervek szolgálati viszonyáról...

http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=polgarivedelem_index, 2014.03.02.

http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=iparbiztonsag_index, 2014.03.02.

